

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

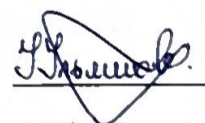

14.06.24р.

Допускається до захисту
Зав. кафедри пропедевтики та медицини
внутрішніх хвороб
тварин і птиці ім. В.І. Левченка
доцент Мельник А.Ю.
(підпис, вчене звання, прізвище, ініціали)
« 14 » Листопада 2024 року

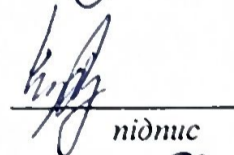
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Бронхопневмонія собак (етіологія, поширення та лікування).

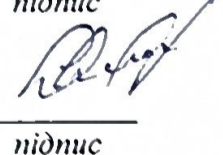
Виконала Ільяшова Ірина Олександрівна
прізвище, ім'я, по батькові, підпис

Керівник, доцент Чуб О.В.
вчене звання, прізвище, ініціали

підпис

Рецензент доцент Фрошченко О.В.
вчене звання, прізвище, ініціали

підпис

Я, Ільяшова Ірина Олександрівна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності

Біла Церква – 2024

2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини

Спеціальність 211 ветеринарна медицина

Затверджую

Гарант ОН _____» _____
 професор Рубленко М.В.

« 1 » _____ 2022 року

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача

Ільяшової Ірини Олександрівни

Тема: «**Бронхопневмонія собак (етіологія, поширення та лікування)**».

Затверджено наказом ректора № _____ від _____

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до «10» червня 2024 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані:

1. Провести аналіз літературних джерел щодо актуальних хвороб у дрібних домашніх тварин;
2. вивчити структуру хвороб собак у приватній ветеринарній лікарні;
3. - проаналізувати причини поширення внутрішніх хвороб собак залежно від віку і породи;
4. оволодіти методологією постановки діагнозу на внутрішні незаразні, хірургічні, акушерсько-гінекологічні, інфекційні та інвазійні хвороби;
5. Вивчити ефективність лікування собак за бронхіту та пневмонії різної етіології.
6. Аналіз та узагальнення результатів кваліфікаційної роботи.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	Жовтень-листопад 2022 р.	виконано
Методична частина	квітень 2023 р.	виконано
Дослідницька частина	Січень, лютий 2024 р.	виконано
Оформлення роботи	квітень – травень 2024 р.	виконано
Перевірка на плагіат	червень 2024 р.	виконано
Подання на рецензування	травень 2024 р.	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	19.05. 24 р.	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи
Здобувач

доцент Чуб О.В. грудень
Ільяшова І.О.

Дата отримання завдання «13» вересня 2022р., протокол № 18.

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА	
ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	2
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	3
ЗМІСТ	6
РЕФЕРАТ	7
ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	10
1.1 Загальні відомості та анатомо-гістологічні дані легень і бронхів у собак.	10
1.2 Етіологія і перебіг бронхіту та пневмонії.....	13
1.3 Лікування тварин, хворих на бронхіт і пневмонію та їх профілактика.....	19
1.6 Заклучення з огляду літератури	20
РОЗДІЛ 2. ВИБІР НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕНЬ, МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ	21
2.1. Матеріали і методи дослідження	21
2.2 Коротка характеристика лікарських речовин.....	22
2.3. Характеристика приватної ветеринарної клініки «Айболит».....	25
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	32
3.1. Діагностика та диференціація бронхіту і пневмонії.....	33
3.2 Лікування тварин, хворих на бронхіт та пневмонію.....	34
3.4 Витрати на ветеринарні заходи.....	38
РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	40
ВИСНОВКИ	44
ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	46
ДОДАТКИ	50

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ОД – одиниці дії

г – грам

кг – кілограм

л – літр

мл – мілілітр

ммоль/л – мілімоль на літр

n – кількість

мг - міліграм

АНОТАЦІЯ

Ільяшової Ірини Олександрівни

Бронхопневмонія собак (етіологія, поширення та лікування).

Вивчено ефективність діагностичних та лікувальних заходів, при бронхопневмонії собак в умовах клініки ФОП Айболит м. Вінниця.

Для дослідження були використані собаки різних порід (німецька вівчарка, ньюфаундленд, доберман, кавказька вівчарка, спаніель, пікінес) 3–7-річного віку, хворих на бронхопневмонію.

Матеріалом для досліджень були результати амбулаторного прийому (дослідження крові) собак у клініці за 2023 рік.

Дослідження клінічного стану проводили за загальноприйнятими методами – огляд, аускультация та перкусія грудної стінки. Також за необхідності застосовували рентгенографію та УЗД діагностику.

Доведено, що причиною більшості випадків виникнення бронхіту та пневмонії у собак, був недостатньо кваліфікований догляд за ними зі сторони власників, це і прогулянки після купання, утримання тварин на холодній підлозі, несвоєчасне проведення дегельмінтизації і найголовніше недостатнє забезпечення тварин повноцінним раціоном. Однак позитивним є те, що власники при перших ознаках хвороби своєчасно зверталися по допомогу, що і дало можливість ефективного проведення лікування.

Зроблено висновок, що за результатами анамнестичних даних та проведення постійного клінічного огляду термін лікування собак, хворих на пневмонію становив 7 – 9 днів.

Одержані результати можуть бути використані у службовому та приватному собаківництві.

Кваліфікаційна робота містить сторінок, таблиці, рисунків, список використаних джерел із найменувань і додатків.

Ключові слова: собаки, пневмонія, бронхіт, бронхопневмонія, легені.

ABSTRACT

Ilyashova Irina Aleksandrovna

Canine bronchopneumonia (etiology, prevalence, and treatment).

The effectiveness of diagnostic and therapeutic measures for bronchopneumonia of dogs in the clinic of FOP Aibolit in Vinnitsa has been studied.

Dogs of different breeds (German Shepherd, Newfoundland, Doberman, Caucasian Shepherd, Spaniel, Pikines) of 3-7 years of age with bronchopneumonia were used for the study.

The material for the research was the results of an outpatient appointment (blood test) of dogs in the clinic for 2023.

The study of the clinical condition was carried out according to generally accepted methods - examination, auscultation and percussion of the chest wall. Also, if necessary, X-ray and ultrasound diagnostics were used.

It has been proven that the cause of most cases of bronchitis and pneumonia in dogs was insufficiently qualified care for them by the owners, these are walks after bathing, keeping animals on a cold floor, untimely deworming and, most importantly, insufficient provision of animals with a complete diet. However, it is positive that the owners, at the first signs of the disease, sought help in a timely manner, which made it possible to effectively treatment.

It was concluded that with the results of anamnestic data and constant clinical examination, the treatment period for dogs with pneumonia was 7-9 days.

The obtained results can be used in service and private dog breeding.

The qualification work contains pages, tables, figures, a list of references from titles and appendices.

Tags: dogs, pneumonia, bronchitis, bronchopneumonia, lung.

ВИСНОВКИ

1. Хвороби органів дихання (бронхіти та пневмонії) мають незначне поширення серед собак, за 2023 рік в умовах приватної ветеринарної клініки ТОВ «Айболит» медицини зареєстровано 18 випадків бронхіту і 16 – пневмонії.

2. Хворобу реєстрували головним чином у молодих тварин, які утримувалися неналежним чином.

3. Застосування комплексних схем лікування, з використанням антибіотику тилозин-50, бронхіолітика еуфіліну 2,4 %-ного розчину у поєднанні з антитоксичною і стимулювальною терапією призвело до одужання собак, хворих на бронхіт на 4--6 добу лікування, тоді як тварин, хворих на пневмонію становило 7-9 днів.

ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

1. Для запобігання виникнення хвороб різної етіології у тому числі і хвороб органів дихання роз'яснювати власникам тварин умови утримання собак.

2. Важливим у профілактиці хвороб органів дихання (бронхіт, пневмонія) у собак є своєчасна їх вакцинації, дегельмінтизації та дотримання збалансованої годівлі тварин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Morozenko, D., Dotsenko, R., Vashchuk, Y., Zakhariev, A., Seliukova, N., Zemlianskyi, A., Gliebova, K., Kostyshyn, L.-M. (2022). The role of connective tissue biopolymers in the pathogenesis of dog bronchopneumonia and cat bronchial asthma. *ScienceRise: Biological Science*, 2 (31), 13–17. doi: <http://doi.org/10.15587/2519-8025.2022.260749>
2. Ветеринарна фармакологія / Хмельницький Г.О., Хоменко В.С., Канюка О.І. – Харків:“Парітет” ЛТД, 1995. – 480 с.
3. Внутрішні хвороби тварин / В.І.Левченко, І.П.Кондрахін, М.О.Судаков та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 1999. – Ч. 1. – 376 с.
4. Клінічна ветеринарна фармакологія /О.І.Канюка, В.Р.Файтельберг-Бланк, Ю.П.Лизогуб та ін.; За ред. О.І.Канюки. – Одеса “Астропринт”, 2006. – 296 с.
5. Ляшенко О.Т. Методичні рекомендації по визначенню економічної ефективності ветеринарних заходів. – Біла Церква, 1993.–23 с.
6. Патогенетична терапія при запальних процесах у тварин /І.С. Панько, В.М. Власенко, В.І. Левченко та ін.; – К.: Урожай, 1994. – 229 с.
7. Diabetic medicine / K.Lim, A.Wilcox, M.Fisher, C.Burns-Cox // Diabetic medicine.– 1992.– Vol. 9.– S. 3–4.
8. Edney A.T. Dogs and human epilepsy / Veterinary records.– 1993.– Vol. 132.– P. 337–338.
9. Friedmann E. The role of pets in enhancing human well-being: physiological effects / In: Robinson I.H.ed.– The WALTHAM book of human-animal interaction: benefits and responsibilities of pet ownership.– Oxford, Pergamon, elsevier science Ltd, 1995.– P. 33–53.
10. Friedmann E. The value of pets for health and recovery / In Burger I.H. ed proceedings of 20th WALTHAM symposium. – BVA London, 1990. – P. 8–17.
11. Endogenous lipid pneumonia in a dog / [Raya AI](#), [Fernández-de Marco M](#), [Núñez A](#) et. al.// : [J Small Anim Pract.](#)—2006. – Vol. 46 – P.277-292.

12. Management of 13 cases of canine respiratory disease using inhaled corticosteroids / [Bexfield NH](#), [Foale RD](#), [Davison LJ](#) et. al. // [J Small Anim Pract](#). 2006 Jul. -- Vol. 47(7). P. 377-382.

13. Interstitial pneumonia in neonatal canine pups with evidence of canine distemper virus infection / [Pandher K](#), [Podell B](#), [Gould DH](#) et. al.// . [J Vet Diagn Invest](#). 2006 Mar. – Vol. 18(2). P. 201-204.

14. Actinomyces endophthalmitis and pneumonia in a dog / [Barnes LD](#), [Grahm BH](#). -[Can Vet J](#). -- 2007 Nov. Vol. 48(11). P.1155--1158.

15. Lethal bronchopneumonia caused by Mycoplasma cynos in a litter of golden retriever puppies /[Zeugswetter F](#), [Weissenböck H](#), [Shibly S](#) et. al. // J. [Vet Rec](#). -- 2007 Nov. Vol. 161(18). P. 626-627.

16. Outbreak and control of haemorrhagic pneumonia due to Streptococcus equi subspecies zooepidemicus in dogs / [Kim MK](#), [Jee H](#), [Shin SW](#) et. al. // J. [Vet Rec](#). -- 2007 Oct. Vol. 161(15). P. 528-530.

17. [Clercx C](#), [Peeters D](#). Canine eosinophilic bronchopneumopathy. – J. [Vet Clin North Am Small Anim Pract](#). -- 2007 Sep. Vol. 37(5). P. 917-935.

18. Simultaneous canine distemper virus, canine adenovirus type 2, and Mycoplasma cynos infection in a dog with pneumonia / [Chvala S](#), [Benetka V](#), [Möstl K](#) et. al. // J. [Vet Pathol](#). -- 2007 Jul. Vol. 44(4). P. 508-512.

19. [Radhakrishnan A](#), [Drobatz KJ](#), [Culp WT](#), [King LG](#) / Community-acquired infectious pneumonia in puppies: 65 cases (1993-2002). -- [J Am Vet Med Assoc](#). -- 2007 May. Vol. 230(10). P. 1493-1497.

20. Fungal pneumonia caused by Penicillium brevicompactum in a young Staffordshire bull terrier / [Caro-Vadillo A](#), [Payá-Vicens MJ](#), [Martínez-Merlo E](#) et. al. [J. Vet Rec](#).-- 2007 Apr. Vol.160(17). P. 59559-6.

21. Mycoplasmas associated with canine infectious respiratory disease / [Chalker VJ](#), [Owen WM](#), [Paterson C](#) et. al. // J.: [Microbiology](#).-- 2004 Oct. Vol. 150(Pt 10). P. 3491-3497.

22. [Rycroft AN](#), [Tsounakou E](#), [Chalker V](#) / Serological evidence of Mycoplasma cynos infection in canine infectious respiratory disease. – J. [Vet Microbiol.](#) -- 2007 Mar. Vol. 120(3-4). P. 358-362.
23. [Norris AJ](#), [Naydan DK](#), [Wilson DW](#) / Interstitial lung disease in West Highland White Terriers – J. [Vet Pathol.](#) -- 2005 Jan. Vol. 42(1). P. 35-41.
24. [East TD 4th](#), [Pace NL](#), [Westenskow DR](#), [Lund K](#) / Differential lung ventilation with unilateral PEEP following unilateral hydrochloric acid aspiration in the dog. -- J. [Acta Anaesthesiol Scand.](#) -- 1983 Oct. Vol. 27(5). P. 356-360.
25. [Light RB](#), [Mink SN](#), [Cooligan TG](#), [Wood LD](#) / The physiology of recovery in experimental pneumococcal pneumonia. -- J. [Clin Invest Med.](#) -- 1983. Vol. 6(3). P. 147-151.
26. [Cooligan T](#), [Light RB](#), [Wood LD](#), [Mink SN](#). / Plasma volume expansion in canine pneumococcal pneumonia: its effects on respiratory gas exchange and pneumonia size. -- J. [Am Rev Respir Dis.](#) -- 1982 Jul. Vol. 126(1). P. 86-91.
27. [Mink SN](#), [Light RB](#), [Cooligan T](#), [Wood LD](#). / Effect of PEEP on gas exchange and pulmonary perfusion in canine lobar pneumonia. -- : [J. Appl Physiol.](#) -- 1981 Mar. Vol. 50(3). P. 517-523.
28. Distribution of ventilation-perfusion ratios in dogs with normal and abnormal lungs / [Wagner PD](#), [Laravuso RB](#), [Goldzimmer E](#). et. al. [J. Appl Physiol.](#) -- 1975 Jun. Vol. 38(6). P. 1099-2009.
29. [Norris CR](#), [Griffey SM](#), [Walsh P](#). / Use of keyhole lung biopsy for diagnosis of interstitial lung diseases in dogs and cats: 13 cases (1998-2001). // [J Am Vet Med Assoc.](#) -- 2002 Nov. Vol. 221(10). P. 1453-1459.
30. [Neath PJ](#), [Brockman DJ](#), [King LG](#). / Lung lobe torsion in dogs: 22 cases (1981-1999) // [J. Am Vet Med Assoc.](#) -- 2000 Oct. Vol. 217(7). P. 1041-1044.
31. Accessory lung lobe torsion and chylothorax in an Afghan hound. / [Gelzer AR](#), [Downs MO](#), [Newell SM](#). Et. al. // . [J Am Anim Hosp Assoc.](#) -- 1997 Mar-Apr. Vol. 33(2). P. :171-176.

32. [Hofeling AD](#), [Jackson AH](#), [Alsup JC](#), [O'Keefe D](#). / Spontaneous midlobar lung lobe torsion in a 2-year-old Newfoundland. -- [J Am Anim Hosp Assoc](#). -- 2004 May-Jun. Vol. 40(3). P.220-223.
33. Treatment of chronic pleural effusion with pleuroperitoneal shunts in dogs: 14 cases (1985-1999). / [Smeak DD](#)., [McLoughlin MA](#), [Lindsey MM](#). // . [J. Am Vet Med Assoc](#). -- 2001 Dec. Vol. 219(11). P. :1590-1597.
34. [Padrid P](#). / Use of inhaled medications to treat respiratory diseases in dogs and cats. -- [J Am Anim Hosp Assoc](#). -- 2006 Mar-Apr. Vol. 42(2). P. 165-169.
35. [Ellis JA](#), [McLean N](#), [Hupaelo R](#), [Haines DM](#). / Detection of coronavirus in cases of tracheobronchitis in dogs: a retrospective study from 1971 to 2003. -- J. [Can Vet J](#). -- 2005 May. Vol. 46(5). P. 447-448..
36. Intranasal kennel cough vaccine protecting dogs from experimental Bordetella bronchiseptica challenge within 72 hours / [Gore T](#), [Headley M](#), [Laris R](#). // J. [Vet Rec](#). -- 2005 Apr. Vol. 156(15). P. 482-483.
37. [Edinboro CH](#), [Ward MP](#), [Glickman LT](#). / A placebo-controlled trial of two intranasal vaccines to prevent tracheobronchitis (kennel cough) in dogs entering a humane shelter – J. Prev Vet Med. -- 2005 Jul. Vol. 69(3-4). P. 309-310.
38. [Mandelker L](#). / Experimental drug therapy for respiratory disorders in dogs and cats – J. [Vet Clin North Am Small Anim Pract](#). -- 2000 Nov. Vol. 30(6). P. 1357-1367.
39. [Olsen JD](#). / Rational antibiotic therapy for respiratory disorders in dogs and cats – J. [Vet Clin North Am Small Anim Pract](#). -- 2000 Nov. Vol. 30(6). P.1337-1355.
40. [Dewey CW](#) / Anticonvulsant therapy in dogs and cats – J. [Vet Clin North Am Small Anim Pract](#). -- 2006 Sep. Vol. 36(5). P. 1107-1127.
41. [Nolte I](#). / The therapy of chronic diseases of the respiratory tract in dogs and cats – J. [Tierarztl Prax](#). -- 1992 Jun. Vol. 20(3). P. 301-305.
42. [McKiernan BC](#), [Johnson LR](#) / Clinical pulmonary function testing in dogs and cats – J. [Vet Clin North Am Small Anim Pract](#). -- 1992 Sep. Vol. 22(5). P 1087-1099.